

SIMPELEJÄRVEN KUNNOSTUSHANKE 2022-2024, JATKOAIKA 2025

1 HANKKEEN HALLINTO

Hankehakija, **hallinnoija ja päätoteuttaja on Parikkalan kunta**. Hankkeen osatoteuttajat ovat Etelä-Karjalan Kalatalouskeskus ry ja Parikkalan-Rautjärven-Ruokolahden kalatalousalue. Osatoteuttajien toimialueena on hoitokalastusten ja niittojen järjestelyt.

Hankkeella on toiminut laajapohjainen **17-jäseninen ohjausryhmä**, jossa on edustajat seuraavilta tahoilta: Parikkalan kunta (5 jäsentä), Rautjärven kunta (1), Kaakkois-Suomen ELY-keskus (2), OP Kaakkois-Suomi (hankkeen alussa OP Etelä-Karjala), Imatran seudun maaseututoimi, Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry, Etelä-Karjalan Kalatalouskeskus ry, Joutjärven osakaskunta/Parikkalan-Rautjärven-Ruokolahden kalatalousalue, Kaukolan-Tyrjän osakaskunta, Järvenpään osakaskunta, MTK ja Etelä-Karjalan maaseututoimi.

Hankehallinnon kokoonpano

Parikkalan kunta elinkeinopäälliköt
hankepäällikkö
ohjausryhmän pj.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus
hankevalvojat

Parikkalan kunta kunnanvaltuutetut

Rautjärven kunta
OP Kaakkois-Suomi

(ent. OP Etelä-Karjala)

Imatran seudun ympäristötoimi

Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry

Etelä-Karjalan Kalatalouskeskus ry

Parikkalan Ruokolahden

kalatalousalue/Joutjärven osakaskunta

Kaukolan-Tyrjän osakaskunta

Järvenpään osakaskunta

Etelä-Karjalan maaseututoimi

MTK:n edustaja

Taina Tolkki (2021-2023), Heikki Pietarinen (2024-)

Saara Wilhelms

Timo Saarinen

Antti Haapala, Ilkka Närhi

Sami Sinkkonen, kunnanhallituksen pj.

Eero Saarinen, teknisen lautakunnan pj.

Juho Jylhä

Niina Viljakainen

Helena Kaittola

Sari Aaltonen

Joonas Häkkinen

Taisto Huotari

Hannu Uimonen

Sami Saukkonen

Hanna Parikka

Aki Makkonen

Hankkeen perustamisvaiheen avainhenkilöitä olivat Taina Tolkki, Helena Kaittola, Antti Haapala
Hankkeen hoitokalastuksen ja niittojen järjestämisessä Taisto Huotari ja Joonas Häkkinen

Ohjausryhmäkokouksia on pidetty säännöllisesti 4 kertaa vuodessa, jatkoajan aikana 2025 kolme. Lisäksi on **tarpeen mukaan pidetty asiantuntijapohjaisia pienryhmätyöpajoja** sekä ohjausryhmän asiantuntijoiden kesken että ulkopuolisen kosteikkosuunnittelijan kanssa. Joissakin palaverissa on ollut mukana myös maanomistajia. **Pääsuunnittelijana hankkeen vesiensuojelurakenteiden suunnittelussa on toiminut Juha Siekkinen, Kosteikkomaailma.**

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

2 HANKKEEN YHTEISTYÖKUMPPANITHanketta rahoittaneet tahot:

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Varsinais-Suomen ELY-keskus, kalatalouspalvelut yhdessä

Järvenpään osakaskunnan ja

Kaukola-Tyrjän osakaskunnan kanssa (yhteisellä sopimuksella kalatalouden edistämismaksuista, jotka edellä mainitut osakaskunnat ovat antaneet hankeajan osalta kunnostushankkeelle avustuksena)

Joukion osakaskunta

OP Kaakkois-Suomi (ent. OP Etelä-Karjala)

Parikkalan kunta

Rautjärven kunta

Metsäliitto Osuuskunta

Raija ja Ossi Tuuliaisien säätiö

Hankeen toimien yhteistyökumppanit:

Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry

Imatran seudun ympäristötoimi

Etelä-Karjalan maaseututoimi

MTK

Etelä-Karjalan Kalatalouskeskus ry

Parikkalan-Rautjärven-Ruokolahden kalatalousalue

Koitsanlahden osakaskunta

Koitsanlahden kartanon osakaskunta

Kirjavalan osakaskunta

Juho Kokkonen, Suomen metsäkeskus

Hoitokalastus:

Järvikalastus Turtiainen Ky

Etelä-Karjalan kalatalouskeskus ry

Rönkkönen Kyösti

Hoitokalastuskatiskat:

Blue Saimaa Oy

Kalatutkimukset:

Karels Oy

Niitot:

LymiTek Oy

Hankkeen kotisivut:

Tietotekniikkapalvelut Pasi Viinanen

Maansiirtokoneurakoitsijat:

Kuitto Oy

Myllyvaaran Rahtikoneet Oy

RD Infra Oy

MTY Kemppinen Vesa ja Jyrki

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Lötjönen Eetu

Niittojätteen poiskuljetus:

Kuljetusliike Heinonen & Soikkeli Oy

Kuusela Sami

Siitonen Ari

Tiainen Ari

Kosteikkosuunnittelu:

Kosteikkomaailma Tmi

Maveplan Oy

Vaaituspalvelut:

Koneurakointi Ovaska Oy

Vesinäytteet:

Saimaan Vesi- ja Ympäristötutkimus Oy

Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy

Ilmoitusmyynti:

PunaMusta Paikallismediat Oy (Parikkalan-Rautjärven Sanomat paikallislehti 2023)

PK Paikallismediat Oy (Parikkalan-Rautjärven Sanomat paikallislehti 2024)

MEKS Medialaskutus Keski-suomalainen Oyj (Parikkalan-Rautjärven Sanomat paikallislehti 2025)

Kosteikkotekniikka, rakennustarvikkeet, laitteet:

MVS-Tekniikka

Urheilu-Jussi

Parikkalan Rauta-Maatalous Ky

Parikkalan Väri Oy Euronics Parikkala

Tietotekniikka ja -palvelut:

Meidän IT ja Talous Oy

Elisa Oyj

Karttapalvelut:

Scalco ApS

CGI

MML Maanmittauslaitos

Infotilaisuuksien tarjoilu:

PariKalaa tmi/Hotelli Laatokan Portti

Koitsan Pito ja Palvelu

Parikkalan Pika-Pulla Oy

Yleisökuljetus (hankkeen järjestämä kosteikkoihin tutustumispäivä):

Linja-autoliike S. Kosonen Oy

Täydennyskoulutus:

ELY

AFRY

BRIK

Yhteistyökumppaneina maanomistajat:

Tero Andersin

Elina Andersin

Parikkalan kunta, hankepäällikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Sami Kokkonen
Tuula Kokkonen
Ilmo Lötjönen
Mika Loikkanen
Esko Kosonen
Marko Peuhkuri
Mikko Lötjönen
Antti Paajanen
Virpi Laamanen
Tuomo Kettunen
Esko Pulkkinen
Vesa Pulkkinen
Pauli Pulkkinen
Soili Soikkeli
Kimmo Virtanen
Erja Toivonen
Antti Matikainen
Heikki Matikainen
Heimo Matikainen
Matti Poutanen
Pekka Repo
Pentti Joronen
Tomi Joronen
Aki Makkonen
Vesa Parvinen
Heli Parvinen
Marjatta Laukkanen
Matti Laukkanen
Seppo Kosonen
Veikko Sinkkonen
Atte Paju
Eeva Paju
Antti Kähkönen
Kari Rinne
Kimmo Kaskinen
Elias Pelkonen
Juha Tynkkynen
Veikko Sinkkonen
Ari Huikko
Pentti Lajunen
Simo Narsakka
Jukka-Pekka Seppänen
Heini Paajanen
Irma Huikko
Timo Huikko
Vesa Huikko
Ari-Matti Roiha
Matti Moilanen
Parikkalan seurakunnan kiinteistöjen yhteyshenkilöinä:
Raija Henttonen
Juha Anttonen

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Timo Neuvonen

Kyösti Niiranen

Teija Paakkinen

Osakaskuntien edustajina:

Taisto Huotari

Arvo Soikkeli

Hannu Uimonen

Sami Saukkonen

Seppo Matikainen

Markku Piukka

Juuso Kaisko

3 HANKKEEN KUVAUS

Simpelejärven kunnostushankkeessa on pyritty parantamaan järven tilaa sekä valuma-alueeseen että järveen kohdistuvilla toimenpiteillä. Hankkeessa on toteutettu yhteistyössä maanomistajien kanssa kosteikkoja ja muita vesiensuojelurakenteita, tehty rantakasvillisuuden niittoja ja monivuotinen suurimääräinen hoitokalastus. Hankkeeseen liittyy tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi sekä tuloksellisuuden seuranta. Hankkeen budjetoidut kokonaiskustannukset ovat yhteensä 590 000 €. Hanke on kuulunut ympäristöministeriön Vesiensuojelun tehostamisohjelman 2019-2023 rahoituksen piiriin.

4 HANKKEEN TAVOITTEET, TOIMENPITEET JA TULOKSET

Hankkeen tavoite on parantaa Simpelejärven vedenlaatua sekä pitkällä aikavälillä että tuoda parannusta vedenlaatuun nopeammin vaikutuksia antavilla toimilla. Simpelejärven helmi on sen suurin ja kirkasvetisin selkä Kurhonselkä, jonka vedenlaatu on heikentynyt edeltävien 20 vuoden aikana. Hankkeen tavoite on saada Kurhonselän vedenlaatu palautettua takaisin erinomaiseksi ja sen yläpuolinen Kirkkoselkä takaisin hyvään vedenlaatuluokkaan.

Hankkeen osa-alueet:

- hoitokalastus
 - vaikutus kohdentuu veteen jo päässeisiin ravinteisiin
- valuma-alue
- tärkeä, koska kohdentuu ravinteiden ja kiintoaineen järviveteen pääsyn ennalta estämiseen ja vaikutukset ovat hoitokalastusta pitempiaikaisia
- niitot
 - vedenvirtauksien parantaminen, kasveihin sitoutuneen ravinteen poistaminen
- yleisötilaisuudet ja hankkeen kotisivu internetissä
 - jaetaan tietoa hankkeen toimista ja siitä, kuinka jokainen voi itse vaikuttaa järven vedenlaatuun

Hankkeen tavoitteet ja toteutuminen osa-alueittain:

4.1 HOITOKALASTUS

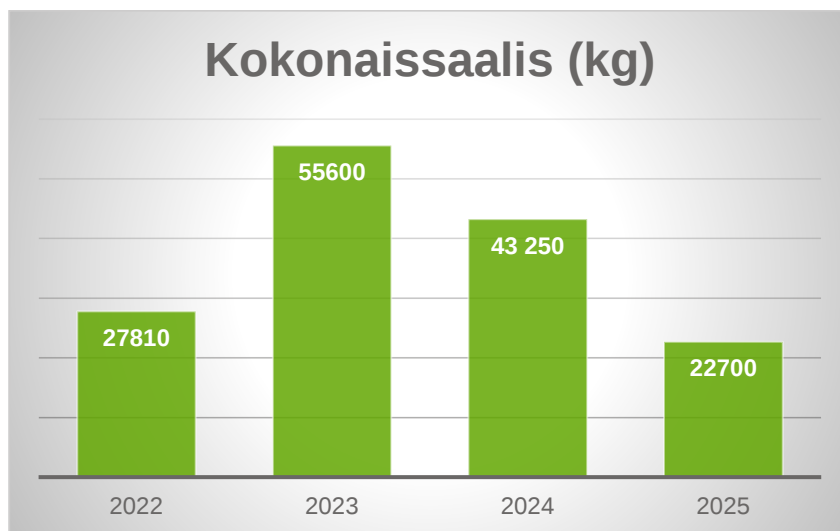
Hoitokalastuksen tavoite oli 50 000 kg:n poisto särkikalaa/vuosi, yhteensä 150 000 kg hankkeen aikana. **Tavoite saavutettiin.** Hyvää on myös se, että hankkeen jatkoaika venytti kalastuksen keston neljään vuoteen, jolloin vaikutus on suurempi ja todennäköisemmin pitkäkestoisempi ja ilman jatkoaikaa hoitokalastuksen kokonaissaalisiläisyydetavoite olisi jäänyt vajaaksi. Tärkeä onnistuminen on, että kalastuksessa päästiin vaiheeseen, jossa kalasaaliit pienenevät tuntuvasti ja saalislajisto

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

muuttui lahna- ja särkivaltaisesta ahvenvaltaisemmaksi. Lisäksi ahvenen keskikoko myös kasvoi. Veden laadun parantumisesta (veden kirkastumisesta) tuli runsaasti kansalaispalautetta useilta järven alueilta. Sinilevätarkkailussa Kukkarolahdella ja Kurhonselän Joukionsalmessa veden pintakerroksessa oli hankkeen kolmantena ja neljäntenä vuonna useina tarkkailukertoina sankka äyriäiseläinplankton-kerros. Nämä muutokset kertovat siitä, että hanke sai poistettua muutoksiin riittävän määrän pohjakalalajistoa ja kasvatettua petokalakantaa. Tämä luo mahdollisuuksia sille, että ei-toivotun kalalajiston kannan takaisin kasvaminen on hitaampaa ja saavutetaan pitempiaikainen vaikutus.

Kaavio 1. Hankkeen hoitokalastuksen vuosittaiset saalismäärät. (Hoitokalastuksen loppuraportti 2022-2025, Joonas Häkkinen, Etelä-Karjalan Kalatalouskeskus ry)

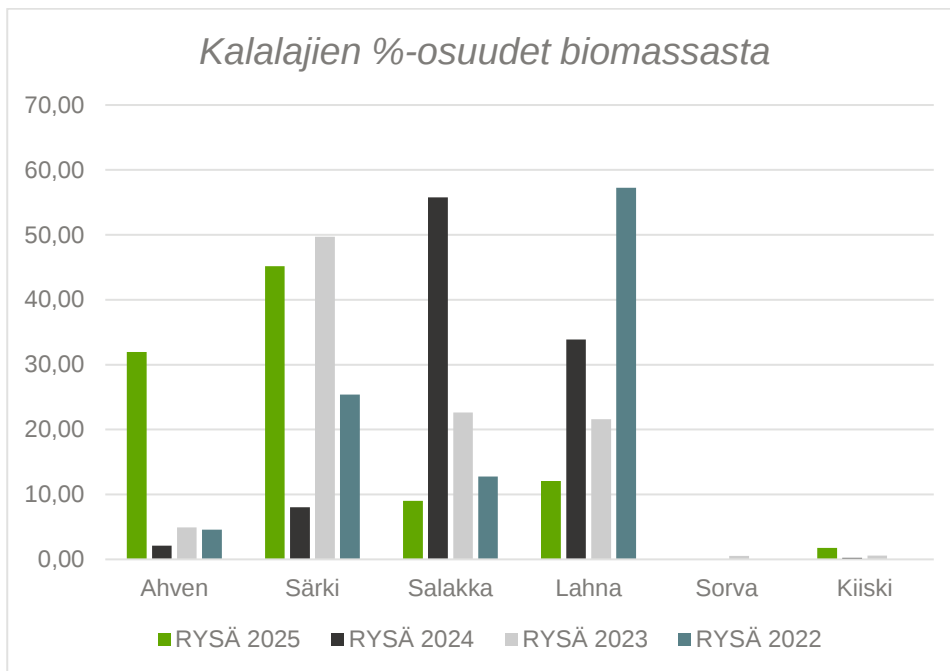

Kaavio 2. Kalalajien prosenttiosuudet saalismäärästä. (Hoitokalastuksen loppuraportti 2022-2025, Joonas Häkkinen, Etelä-Karjalan Kalatalouskeskus ry)

Huomaa, että diagrammikuvassa vuodet on esitetty oikealta vasempaan (pylväsryhmän oikeanpuolimmainen prosenttipylväs kuvaa vuoden 2022 arvoa ja siitä vasemmalle päin vuosien 2023, 2024 ja 2025 %-osuudet).

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

4.2 VALUMA-ALUETYÖ

Valuma-alueen tavoite: 2 kosteikkoa/laskeutusallasta ja 1 suunnitelma (ohjausryhmänkokous 22.9.2022). Hankkeen alkuperäinen tavoite oli toteuttaa edellisestä 10 vuotta aiemmin olleesta kunnostushankkeesta - silloin varojen puutteesta toteuttamatta jääneet - isojen kosteikkojen valmiit kosteikkosuunnitelmat. Yksityisillä maanomistajilla ei ollut varaa tahi halukkuutta sijoittaa kosteikkojen rakentamiseen. Tästä syystä uuteen Simpelejärven kunnostushankkeeseen 2022-2024 koottiin varoja nimenomaan isompien kosteikkojen rakentamiseen. Vanhat suunnitelmat ja suunnittelupaikat käytiin hankkeen aluksi läpi todeten ne käytännössä huonoiksi toteuttaa. Niinpä hankkeen valuma-alue työ aloitettiin käytännössä ihan alusta etsimällä ojavesinäytteenottoilla, karttatyöskentelyllä ja maastokäynneillä nykytilanteessa suurimmin vedensuojelurakenteita tarvitsevat kohteet.

4.2.1 Valmistuneet vesiensuojelurakenteet ja suunnitelmat

Valuma-alueen asetettu tavoite saavutettiin ja ylitettiin; hankkeessa valmistui:

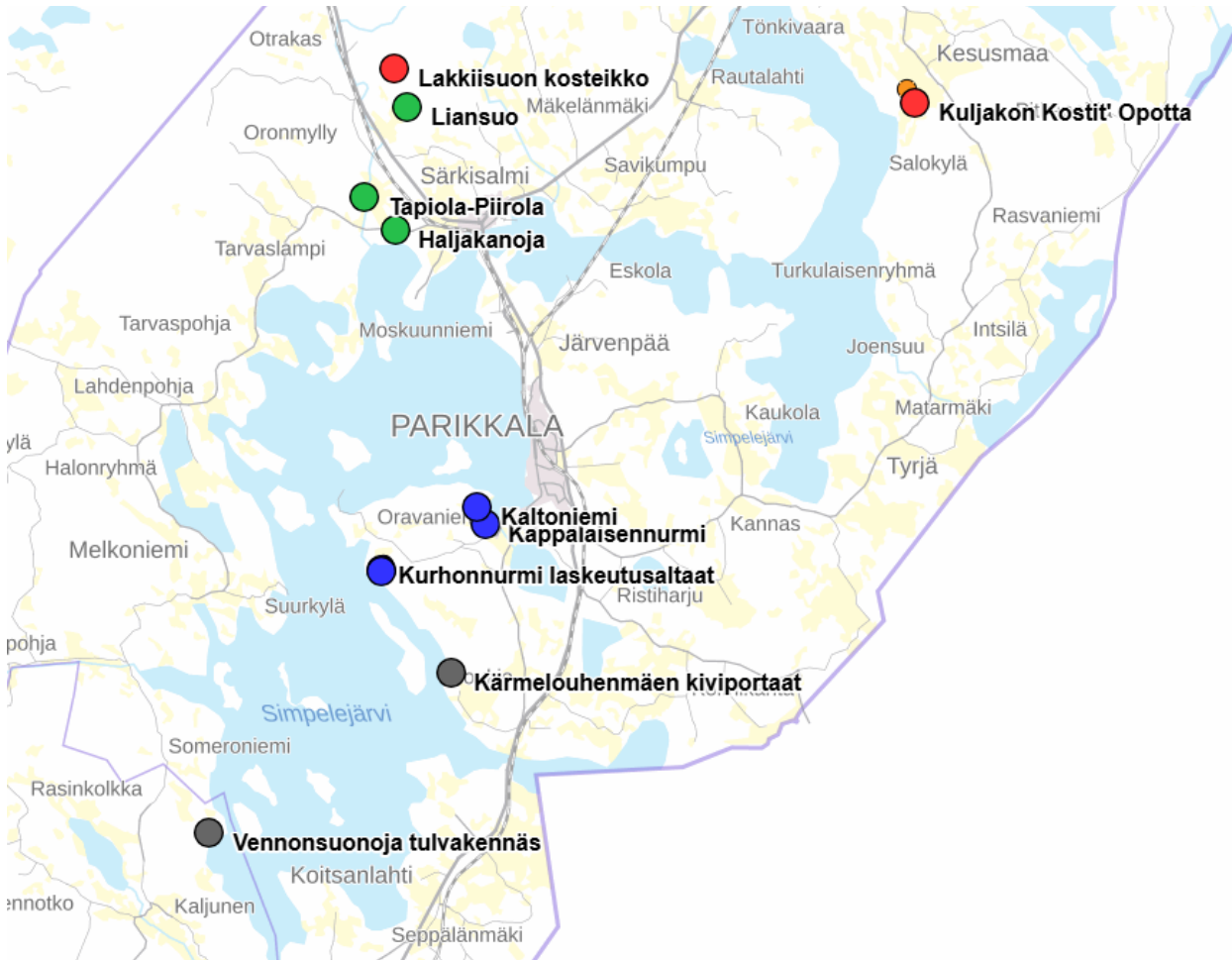
- **2 kosteikkoa, joissa myös pienpuupuhdistamot**
- **6 kosteikkosuunnitelmaa** (joista 2 toteutettu, 3 valmista toteuttavaksi)
- **2 useamman ojan käsittävää ojankäyttöä leveällä imeytyskentällä** (60-100 m leveä imeytyskenttä järven rannan ja ojankäyttöaltaan välissä) **laskeutusaltaineen**
- **2 laskeutusaltaiden, kivipinnoitettujen virtaamasäätöpatojen ja kivipinnoite-eroosiosuojauksen ketjua**
- **1 kokeellinen vesiensuojelurakenneratkaisu järven tulvavyöhykkeeseen: kokonaisen tulvakennän stabilisointi ja kivipinnoitus.**

Yllämainittuihin sisältyy työskentely yhden isomman joen (Mustienpohjanjoki Simpelejärven keskiosilla) valuma-alueen kokonaisvaltaisen vesiensuojeluratkaisun saavuttamiseksi (ratkaisuna kolmen rakenteen kokonaisuus, joista hankkeessa valmistui isoin kosteikko ja kahdesta rakenteesta on toteutusta vailla olevat kosteikkosuunnitelmat)

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Hankkeen valuma-alueen tuloksena: Yhteensä 7 valmistunutta rakennetta ja 4 suunnitelmaa. Kolme suunnitelmista on rahoitusta vailla valmiita toteutettaviksi. Esityöt niihin on tehty tässä päättäneessä Simpelejärven hankkeessa. Näiden valmistelevien töiden sivutuotteena pidettiin 3 ojitussyhteisön järjestäytymiskokousta. Kolme alueen ojitussyhteisöä on aktivoitu (kokouksissa lähes 100 % osakkaista läsnä).

Kuva 1. Hankkeessa valmistuneet vesiensuojelurakenteet.

Punainen merkki = kosteikko

Sininen merkki = laskeutusallas tai ojankääntö tai näiden yhdistelmä

Harmaa merkki = Kiviverhoilulla eroosiosuojattu ojarakenne

Vihreä merkki = kosteikkosuunnitelma (toteutusvalmis)

Oranssi merkki = kosteikkosuunnitelma (toteutuksesta tässä hankkeessa luovuttu)

4.2.2 Ojavesitutkimukset

Osana valuma-alueen oja- ja ojavesitutkimuksia on suoritettu ojavesinäytteenottoja kolmena keväänä. Näillä tutkimuksilla selvitettiin Simpelejärven laskevien isoimpien ojien ja jokien nykyistä vedenlaatua. Edellisistä näytteenotoista oli ehtinyt kulua jo lähes 20 vuotta. Keväällä 2023 tutkittiin lähes 30 eri jokea / ojaa ja osasta otettiin useammasta kohtaa näyte. Keväällä 2024 ojavesinäytteet tutkittiin parista kymmenestä uomasta, joistain ojista useampi näyte eri osista valuma-alueella ja joidenkin

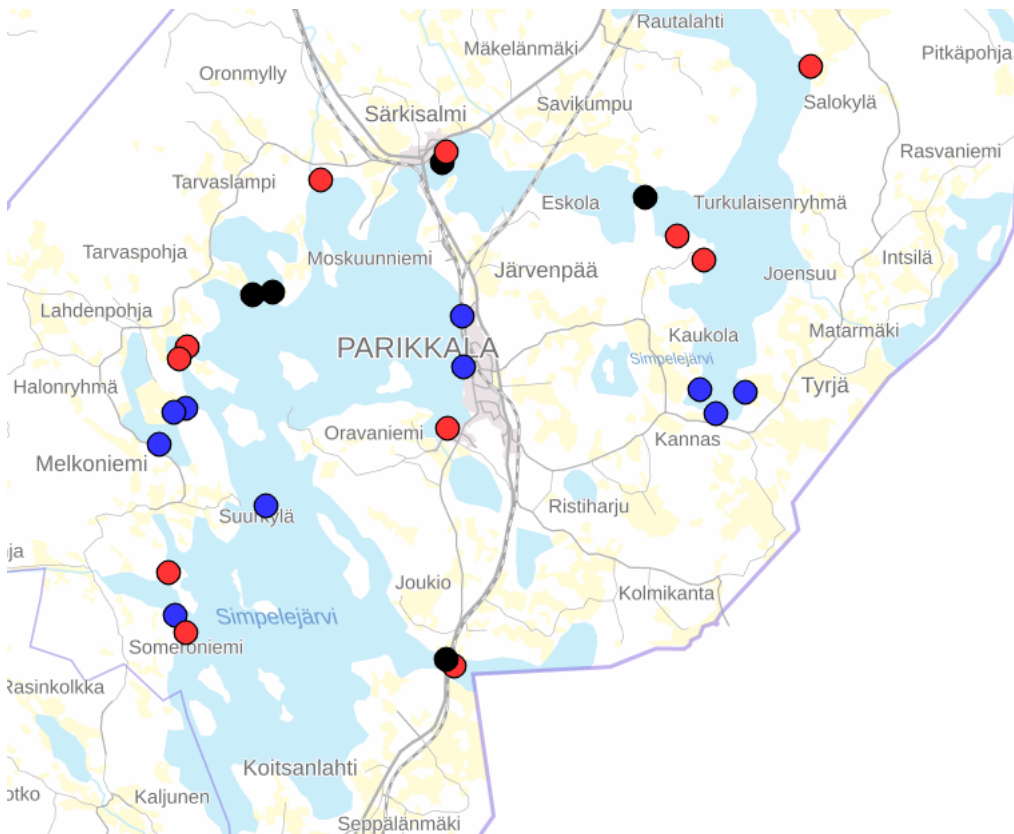
kevään 2023 näytteenotoissa tärkeäksi havaittujen kohteen uusintanäyte (näin saadaan myös vertailukohta eri vuosien näytteenottojen virtaamatietoihin huomioiden eri vuosien erilaiset kevättulvan voimakkuudet). Keväällä 2025 uusittiin ja tarkennettiin tärkeimpien kohdeojien näytteenotot. Tämän hankkeen ojaavesitutkimuksissa selvitettiin aina myös virtaama, joka on oleellinen tieto määrittäessä ojien kuormittavuutta. Aiemmassa ojaavesitutkimuksessa vuoden 2006-2007 hankkeessa virtaamaa ei oltu selvitetty.

4.2.3 Imupumppu

Valmistuneiden laskeutusaltaiden ja kosteikkojen jälkihoitoon hankittiin ja varustettiin imupumppu. Tämä pumppu on lainattavissa Parikkalan kunnalta korvauksetta. Hanke halusi panostaa vesiensuojelurakenteiden hoitoon ja alentaa kynnystä tältä osalta myös yksityisten ihmisten ottaa mailleen vesiensuojelurakenne. Yksityisillä maanomistajilla ei useinkaan ole sopivaa välineistöä laskeutusaltaiden tyhjentämiseen kerääntyneestä kiintoaineesta ja usein kynnyskysymys suostumiseen on pelko siitä kuinka kalliiksi rakenteiden hoito tulee heille. Näitä huolia lieventämään ja tarpeita palvelemaan on hankkeen varoin hankittu ja varustettu henkilövoimin käytettävissä/siirrettävissä oleva pienehkö imupumppu.

4.3 NIITOT

Hankkeen niittojen tavoite oli niittää isompien vesialueiden veden vaihtuvuutta parantavia kohteita Simpelejärvellä 1-3 kertaa peräkkäisinä vuosina. Niittoja suoritettiin budjetoidun (45 000 €) mukaisesti kaikkiaan 26 paikasta.

Parikkalan kunta, hankepäällikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Kuva 2. Hankkeen niittopaikat.

Musta merkki = niitetty 3 kertaa, vuosina 2022, 2023 ja 2024

Punainen merkki = niitetty 2 kertaa, vuosina 2023 ja 2024

Sininen merkki = niitetty 1 kerran vuonna 2024

4.4 HANKKEEN NÄKYVYYS JA ROOLI TIEDON LISÄÄJÄNÄ

Yleisötilaisuudet ja hankkeen kotisivu, hanke lehdistössä

- **4 suurta koko kansan yleisötilaisuutta** järjestetty hankkeen aikana
- hankkeen päätöstilaisuus 3.11.2025
- pienempiä tilaisuuksia ja esityksiä on pidetty hankkeen tiimoilta
- hankkeessa valmistuneille kosteikoille on viety pieniä yhdistys- tms. porukoita tutustumiskäynneille
- kosteikkoa mailleen harkitseville järjestettiin tutustumisretki muissa hankkeissa valmistuneille kosteikoille (hankkeen alussa syksyllä 2022)
- hankkeelle valmistunut **poster**i, jota on mahdollista hyödyntää myös jatkossa hankkeesta tiedottamiseen
- hankkeen kotisivu www.simpelejarvi.fi internetissä vuodesta 2023 alkaen, näkyvyys vuoden 2027 loppuun turvattu. Kotisivua on kehitetty ja päivitetty hankkeen aikana
- hankkeesta jokaisena toimintavuonna lehtiartikkeli (tai useampi) paikallislehdessä
- hankkeen hoitokalastus Suomen Kalastuslehden 5/2024 pääartikkeli

5 HANKKEEN KUSTANNUKSET JA RAHOITUS

Yritysten, säätiöitten ja kuntien myöntämät avustukset:

OP	100 000 €
Parikkalan kunta	80 000 €
Rautjärven kunta	30 000 €
Metsäliitto	26 000 €
Raija ja Ossi Tuuliaisien säätiö	21 000 €
Joukion osakaskunta	4 000 €
Järvenpään ja Kaukola-Tyrjän osakaskunta	20 000 €

	yht. 281 000 €
ELY avustukset 2022-2024	172 884,62 €

	yht. 453 884,62 €
ELY maksatushakemus 2025 summalle	82 252,58 €

Koko hankkeen budjetti yhteensä	536 137,20 €

6 ARVIO HANKKEEN TOTEUTUMISESTA - VAIKUTUKSET SIMPELEJÄRVEN TILAAN

6.1 Mitatut tulokset

6.1.1 Vedenlaatuindeksin muutokset järvivesinäytteissä

Taulukko 1. Järvivesinäytteiden vedenlaatuindeksi ja indeksin muutos Simpelejärven kunnostushankkeen 2022-2024 aikana vuosina 2022-2025 ja 2000-luvun keskiarvo. Järvivesinäytetutkimukset ja vedenlaatuindeksilukuarvojen lähde: Saimaan Ympäristötutkimus Oy, Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy, Ramboll Finland Oy

KESÄ näytteenotto elokuu		VEDENLAATUINDEKSI						
	2000-luvun keski-arvo	2022	2023	2024	2025	Vedenlaatuindeksiaron muutos lähtötilanteeseen verrattuna (negatiivinen arvo on parannus)	Laatuindeksin muutos 2000-luvun keskiarvoon verrattuna	
Sokkiiselkä	3,80	4,29	3,95	3,59	3,44	-0.85	-0.36	
Lemmikonselkä	3,93	4,17	4,24	4,46	3,88	-0.25	-0.05	
Kirkkoselkä	3,01	3,28	3,12	2,51	2,70	-0.58	-0.31	
Kurhonselkä	2.21	2.26	2.02	1.82	2.15	-0.11	-0.06	

TALVI näytteenotto maaliskuu		VEDENLAATUINDEKSI						
	2000-luvun keski-arvo	2022	2023	2024	2025	Vedenlaatuindeksiaron muutos lähtötilanteeseen verrattuna (negatiivinen arvo on parannus)	Laatuindeksin muutos 2000-luvun keskiarvoon verrattuna	
Sokkiiselkä	3,41	3,13	2,51	3,75	2,88	-0.25	-0.53	
Lemmikonselkä	3,69	3,44	2,93	3,59	2,76	-0.68	-0.93	
Kirkkoselkä	2,90	2,67	2,47	3,18	2,70	-0.03	-0.20	
Kurhonselkä	1.90	1.96	1.85	2.04	1.68	-0.28	-0.22	

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms 31.10.2025

Vedenlaatuindeksiä ovat kaikilla vesialueilla parantuneet sekä lähtötilanteeseen, että 2000-luvun keskiarvolukemiin nähden. Suurimmat parannukset – lähes yhden indeksiyksikön verran – ovat Sokkiiselän ja Kirkkoselän kesäaikaisessa vedenlaatuindeksissä ja Lemmikonselällä talviajan vedenlaatuindeksissä. Lemmikonselän talviaikaisen vesinäytteen indeksimuutos pitkänajan keskiarvoon nähden on havaintopisteistä suurin.

6.1.2 Vedenlaatulokan muutokset järvi-vesinäytteenotossa

Taulukko 2. Järvi-vesinäytteiden vedenlaatulokka ja sen muutos Simpelejärven kunnostushankkeen 2022-2024 aikana vuosina 2022-2025 ja 2000-luvun keskiarvo. Järvi-vesinäytetutkimukset ja vedenlaatulokitusarvojen lähde: Saimaan Ympäristötutkimus Oy, Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy, Ramboll Finland Oy

KESÄ näytteenotto elokuu		VEDENLAATULOKKA					
	2000-luvun keskiarvo	2022 lähtötilanne	2023	2024	2025	Laatu-luokan muutos/ lähtötilanne 2022	Laatu-luokan muutos/ 2000-luokan
Sokkiiselkä	Välttävä	Välttävä	V	Tyydyttävä/V	Tyydyttävä/Välttävä	parannus	parannus
Lemmikonselkä	Välttävä	Välttävä	V	V/Huono	Välttävä	ei muutosta	ei muutosta
Kirkkoselkä	Tyydyttävä	Tyydyttävä	T	Hyvä/T	Tyydyttävä	ei muutosta	ei muutosta
Kurhonselkä	Hyvä	Hyvä/Tyydyttävä	Hyvä	H	Hyvä	parannus	ei muutosta

TALVI näytteenotto maaliskuu		VEDENLAATULOKKA					
	2000-luvun keskiarvo	2022 lähtötilanne	2023	2024	2025	Laatu-luokan muutos /lähtötilanne	Luokan muutos/ 2000-luvun keskiarvo
Sokkiiselkä	Tyydyttävä/välttävä	Tyydyttävä	T/Hyvä	Välttävä	Tyydyttävä	ei muutosta	parannus
Lemmikonselkä	Välttävä	Tyydyttävä/Välttävä	Tyydyttävä	T/Välttävä	Tyydyttävä	parannus	parannus
Kirkkoselkä	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Hyvä/T	Tyydyttävä	Tyydyttävä	ei muutosta	ei muutosta
Kurhonselkä	Hyvä	Hyvä	Hyvä	H	Hyvä	ei muutosta	ei muutosta

Yllä esitetyt laatuindeksien ja laatulokkien muutokset näyttävät Simpelejärven kunnostushankkeen 2022-2024 ja jatkoajan 2025 aikana vedenlaatulokissa ja vedenlaatuindekseissä pientä muutosta parempaan. Hankkeen alkaessa vuonna 2022 oltiin vedenlaadussa menossa 2000-luvun keskiarvoon nähden huonompaan suuntaan, mutta vuosina 2023-2025 suunta on kääntynyt ja vedenlaadun

muutossuunta näyttää kohentumista tai pysymistä entisellä tasolla. Yhdenkään alueen vedenlaatu ei ole huonontunut ja kolmen järvenselän tutkimustulokset näyttävät vedenlaadun parannusta hankkeen lähtötilanteeseen nähden. Kaksi näistä eivät ole hankkeemme alkuperäiset tavoitealueet Kurhonselkä ja Kirkkoselkä, vaan keskisen Simpelejärven huonoimpien vedenlaadun alueita, jotka todella tarvitsevat veden puhdistumista ja toisaalta myös vaikuttavat kohdeselkiimme ollen niiden yläpuolisia vesialueita, joista veden epäpuhtaudet vähitellen leviävät veden laskusuunnassa järveä alaspäin. Näiden yläpuolisten alueiden parantuminen turvaa hankkeen kohdeselkien vedenlaatua tulevaisuudessa.

Sokkiiselän kohdalla vedenlaadun parantuminen näyttää näkyvän vahvimmin kesäaikaisessa vedenlaadussa, Lemmikonselällä taas talviaikaisissa arvoissa. Kohdealueistamme parhaan, Kurhonselän, vedessä on lähtötilanteeseen nähden pieni kesäaikainen parannus, mutta pitkän ajan arvoon nähden ei ole muutosta havaittavissa. Ilman hanketoimia (voimallinen hoitokalastus ja yläpuolisten järvien jo toteutetut vesiensuojelurakenteet), saattaisi olla niin, että Simpelejärven veden tila olisi jatkanut edelleen huonontumistaan. Kurhonselän vedenlaatuun vaikuttaa ylempien osien kunto ja koko Simpelejärven tilaan vaikuttaa siihen Kinnarsalmen kautta laskevien yläpuolisten vesistöjen Lahdenpohjan, Pien-Rautjärven ja Suuren Rautjärven vesien tila sekä Joensuunjoen kautta itäpuolelta Tyrjänjärven tila. Simpelejärven yläpuolisten järvien valuma-alueilla on ollut monivuotisia isoja hankkeita esimerkkinä näistä Lahdenpohjan kunnostushanke LAKU (Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry). Simpelejärven vedenlaadun huononemisen hidastumiseen ja hienoiseen parantumiseen vaikuttaa siis useita tekijöitä, joista yksi tärkeä on Parikkalan keskustaajaman uuden kunnallisen jätevedenpuhdistamon valmistuminen, jossa on käytössä edistysellinen membraanipuhdistustekniikka. Puhdistamon toiminnalla on suuri vaikutus juuri keskiselle Simpelejärvelle Särkisalmen länsipuolisiin järven osiin. Simpelejärven kokoisen vesistö- ja valuma-alueen pelastamiseksi tarvitaan laajapohjaisia toimia, jotka käsittävät toimia niin maa- ja metsätalouden, teollisuuden kuin yhdyskunnan käytännöissä.

6.2 Muut arviot

Hankesuunnitelmassa on määriteltä, että hankkeen vaikuttavuutta arvioidaan toteutettujen vesiensuojelutoimenpiteiden määrän perusteella. Tämä onkin valuma-alueiden kohdalla ainoa jo hankkeen aikana laskettavissa ja todennettavissa oleva tapa. Kosteikot ja vastavalmistuneet laskeutusaltaat vaativat hankeaikaa pidemmän ajan kypsyessään "työikään" ja täyteen vedensuojelulliseen tehoonsa. Pienempien ojien kohdalla voi kattavasti eroosiosuojattu uoma näyttää vaikutuksensa heti valmistuttuaan ja tämä vaikutus kohdentuu aivan laskuaukon lähivesiin. Simpelejärven kaltaisen suuren järven ollessa kyseessä pienten ojien vaikutus koko järven mittakaavassa ei ole järvidesinäytteenotoilla todennettavissa ennen kuin niitä olisi varsin suuri määrä. Isompien rakenteiden vaikutusten tutkimista vesinäyttein joutuu odottamaan hankeaikaa pidempään. Muutaman vuoden hankeaika ei useinkaan mahdollista rakennettavien kohteiden lähtötilanteen riittävän pitkää havaintosarjaa ennen rakentamista tarkkojen vaikutusten laskemiseksi (vuosittaiset ojissa kulkevat ainemäärät vaihtelevat jonkin verran) ja kosteikkojen vaikutuksen ja toimintatehon mittaukset eivät ehdi hankkeiden aikajänteeseen. Onkin ollut pohdintoja sellaisen hankkeen tarpeellisuudesta, joka keskittyisi olemassa olevien rakenteiden toimivuuden seuraamiseen.

Hoitokalastuksen vaikutuksia on saatu mitattua kalalajistotutkimuksissa ja näkyviin hoitokalastuksen saalislajien määräsuhteissa. Näistä edellä kohdassa 4.1. sekä hankkeen hoitokalastuksen loppuraportissa.

Kuntalaisilta, vapaa-ajan kalastajilta ja kesäasukkailta on tullut huomioita vedenlaadun näkyvästä kohentumisesta. Verkot eivät likaannu entiseen tapaan, vesi kirkasta ja pohjaan näkee aiempaa paremmin. Esimerkiksi Kukkarolahdella vesi ei ollut haisevaa ja sameaa heinäkuussa 2025

ensimmäistä kertaa vuosikymmeniin. Hankkeen kahden viimeisen vuoden aikana Kukkarolahtea on hoitokalastettu voimallisesti.

Myönteinen palaute palvelee tulevia vesiensuojeluhankkeita. Koetaan, että panostuksella on merkitystä ja se kannattaa. Tärkeää on ollut myös saada konkreettisia vesiensuojelurakenteita kosteikkoja, laskeutusaltaita ja ojien suojauksia rakennettua. Kaksi aiempaa Simpelejärven kunnostushanketta saivat jonkin verran kritiikkiä siitä, ettei päästy valuma-alueityössä konkretiaan asti – työ jäi enempi suunnittelutasolle. Tämän hankkeen ensimmäisessä yleisötilaisuudessa esitettiin kuntalaisten taholta epäilyjä siitä, jäädäänkö taas samalle tasolle tässäkin hankkeessa. Siksi on ollut tärkeää, että hankkeelle saatiin riittävä rahoitus – siitä kiitos kaikille hanketta avustaneille tahoille ja kiitos kuuluu myös paikkakunnan maanomistajien myötämielisyydelle valuma-alueiden rakenteiden toteuttamista kohtaan. Valuma-aluetoimien toteuttaminen tarvitsee maanomistajia, jotka ovat valmiita antamaan maataan rakenteille.

7 Näkemys kohteen tulevaisuudesta

Hankkeen loppuvaiheessa valmistui vielä kolme toteuttamista vailla olevaa kosteikkosuunnitelmaa, joissa maanomistajasuostumukset ovat saatu (ojitusyhteisöjen kuulemisia myöten). Näistä kaksi rakennetta tarvitsee toteuttamisajaksi talviajan roudan, yksi kohteista on heti toteuttamiskelpoinen, mutta sen kohdalla hanke aika päättyi maanomistajalupaprosessin juuri valmistuttua. Toteutuakseen nämä kolme kohdetta tarvitsevat uuden rahoituksen.

Hankkeessa valmistuneiden vesiensuojelurakenteiden maanomistajat ovat osoittaneet sitoutumista heidän mailleen toteutettuihin vesiensuojelurakenteisiin. Osoituksena tästä ovat mm. maanomistajien kosteikoilleen rakentamat näkötornit, laavut ja nuotiopaikat. Omistajat ovat valmiita seuraamaan pato- ja allasrakenteiden toimivuutta ja huolehtimaan kosteikoistaan. Rakenteita on ihasteltu luontoon sopivina ja jopa sitä kaunistavana, vaikka maisemoituminen on vasta alussa. Kohteilla on myös havaittu jo pian rakentamisen jälkeen vesiympäristöihin hakeutunutta lajistoa. Hanke parantaa vedensuojelun ohella luonnon ja elinympäristöjen monimuotoisuutta Simpelejärven alueella. Parikkalan seutu on tunnistettu ja arvotettu kuuluvan erityistä huomiota ja suojelua ansaitseviin alueisiin. Täällä on kohteita, joissa on vielä havaittu sellaista muotoisuutta, jonka maatalouden ja maankäytön muutokset monilta muilta alueilta ovat jo heikentäneet tai tuhonneet. Ns. Laatokan-Karjalan ilmasto tuo lisänsä lajien esiintymiseen täällä – Parikkalassa tavataan muuta maata moninaisempaa lajikirjoa myös ilmastollisista syistä. Kulttuurimaisemaa ja perinnebiotooppeja on historiallisesti synnyttänyt kaskeaminen ja alueella pitkään harjoitettu karjatalous. Tehostunut maanviljelys tarvitsee salaojitusta, joka on poistanut peltosarkojen väliojat ja niin muodoin vesielementin ja ojapientareiden puskavyöhykkeet pelloilta. Kosteikoilla voimme palauttaa vesiympäristöjä takaisin viljelyalueille. Rajapinnat, kuten metsän ja pellon reuna tai veden ja maan välinen rantavyöhyke, ovat todettu tärkeiksi ja eniten ekologisia lokeroita tarjoaviksi elinympäristöiksi.

Simpelejärvi valuma-alueineen on niin suuri, että nyt tehty valuma-alue työ on vasta alkusoitto sille kaikelle mitä olisi tarpeen tehdä, jotta järven vedenlaadun puhdistumiskehitys voisi voimistua kuten tarpeen on. Hanke on kuitenkin onnistunut herättämään ihmisissä halua tehdä toimia järven suojelemiseksi ja kiitollisuutta koetusta saavutetusta veden kirkastumisesta.

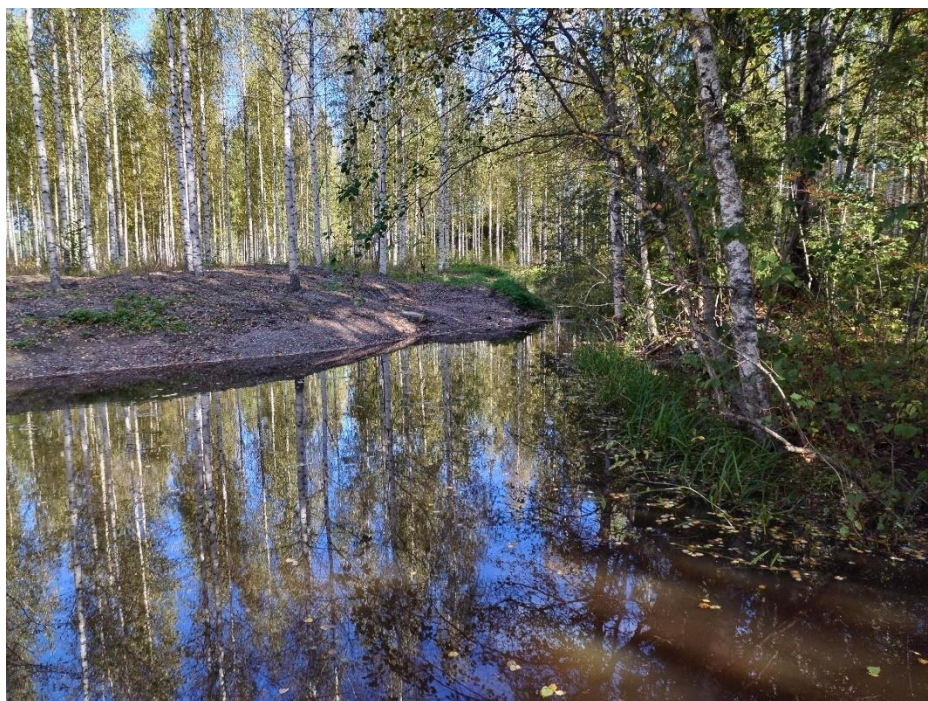
Hoitokalastusta (ja niittoja) olisi tarpeen jatkaa, eritoten riittävän lyhyen väliajan jälkeen, ettei saavutettu kalaston rakenteen parantuminen kumoutuisi ja palautuisi entiseen särkikalavaltaiseen tilanteeseen. Myös niitoilla on paikkansa veden vaihtuvuuden ylläpitämiseksi ja järvenrantojen umpeenkasvun estämiseksi. Hankkeen niitot innostivat myös yksityisten rantojen omistajia niittämään rantojaan.

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Liitteet**Kuvia Simpelejärven kunnostushankkeen toteuttamista vesiensuojelurakenteilta**

Kuva 1. Kurhonnurmen laskeutusallasketjun suurin allas juuri valmistuneena loppukesästä 2025.
Kuva Saara Wilhelms

Kuva 2. Kurhonnurmen suurin allas toisesta suunnasta katsottuna. Kuva S. Wilhelms

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Kuva 3. Kokeellinen vesiensuojeluratkaisu kokonaisen tulvakennään kivipinnoitus-eroosiosuojaus järven vesijättömaan kevättulvavyöhykkeessä. Kuva S.W.

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Kuva 4. Kärmelouhenmäen kiviportaavat kevät 2025. Kuva Tuomo Kettunen

Kuva 5. Kurhonnurmen pienempiä laskeutusaltaita eroosiosuojattuna. Altaiden välissä virtaamansäästöpatoina vettä hapettavat kivipadot, joista kuuluu hieno solina. Kuva SW

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Kuva 6. Kurhonnurmen laskeutusallasketjun rakenteita 2025. Kuva SW

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

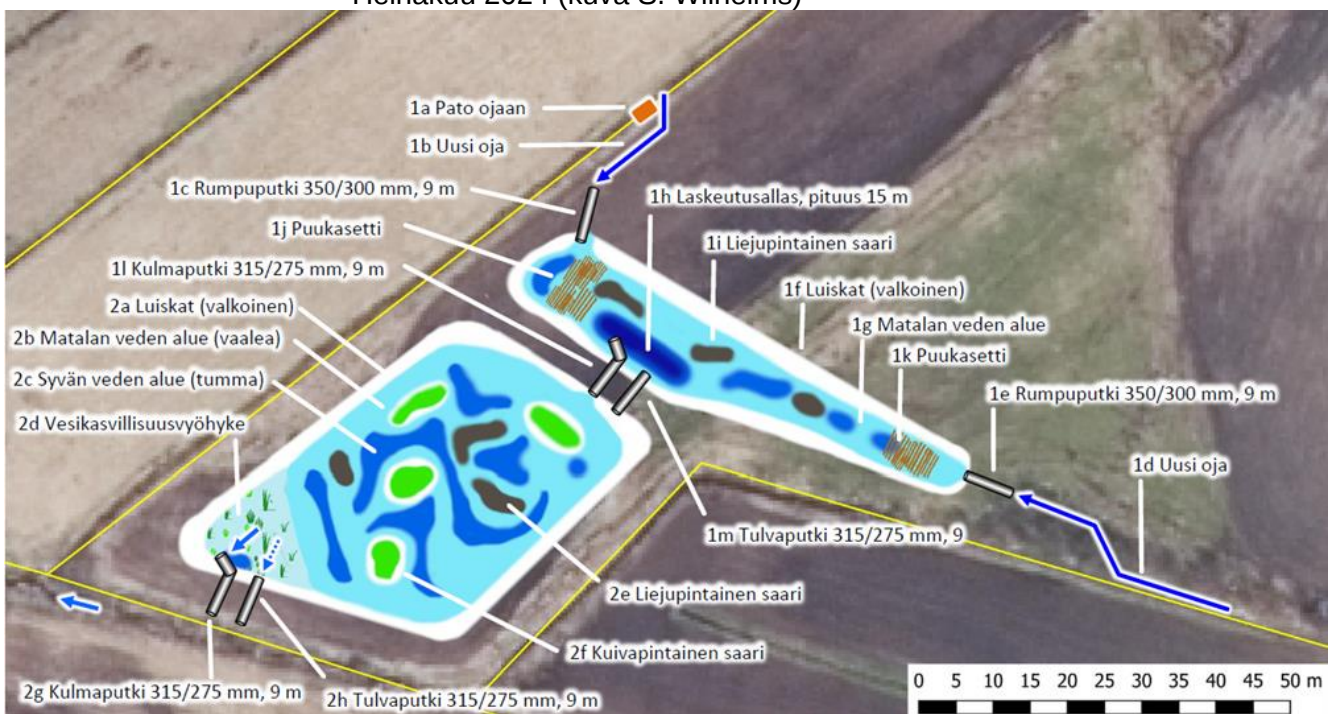
Kuva 7. Kuljakon Kostit' Opotta -kosteikko. Kuva kosteikosta rakentamisen jälkeiseltä ensimmäiseltä kesältä heinäkuulta 2024, jossa näkyy kosteikon yläpuolista valuma-aluetta ja maanomistajan metsän reunaan rakentama näkötorni ja laavu. Näkötorni sijaitsee viisaasti kauempana kosteikosta – tarkkailu etäältä ei häiritse lintujen pesimistä ja kosteikkoa pääsee tarkkailemaan jo aikaisin keväällä peltoalueen ollessa vielä kulkukelvoton. Vesi kosteikolla pidettiin ensimmäisenä kesänä lopullista tasoa alempana, jotta turvemaasta rakennetut patovallit kuivuvat. (Kuva S. Wilhelms)

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Kuva 8. Kuvassa näkyy yksi kosteikon pienpuupuhdistamoista, joka sijaitsee kosteikolle vettä peltovaltaojasta tuovan kokoomaputken suulla. Heinäkuu 2024 (kuva S. Wilhelms)

Kuva 9. Kuljalon Kosti' Opotan toimenpidesuunnitelma. (Juha Siekkinen, Kosteikkomaailma).

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Kuva 10. Yleisnäkymä Kuljakon Kostit' Opotta -kosteikon sijaintialueesta. Taustalla Simpelejärven Muukkosenselkä Simpelejärven pohjoispäässä. Kaksialtainen kosteikko on osa Haavikonryhmän peltoaluetta, jota rajaa oikealla puolella metsänreunassa kulkeva Putronjoki ja vasemmalla peltoaluetta halkoo Putronjoen itäinen toinen päähaara – Paavonmäeltä laskeva oja. Kuva rakentamisen jälkeiseltä keväältä. (Drodekuva Saimaan Vesiensuojeluyhdistys ry)

Kuvia hankkeen suurimmalta kosteikolta

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Kuva 11. Lakkiisuon kosteikko, Mustienpohjanjoki. Näkymäsuunta pohjoisesta etelään rakentamisen loppuvaiheessa. Kuva Juho Kokkonen, Suomen metsäkeskus.

Kuva 12 Tässä kuvassa tulo-ojat näkyvät hyvin. Veden kiertosuunta on kosteikolla ylävasemmalta yläoikean kautta kiertäen myötäpäivään alas vasemmalle, josta säätöpadon kautta palautus hallitusti pääkokoomaojaan. Kosteikkoaltaan vedenpinnan tavoitekorkeus on tämän kuvan tilanteesta

vielä noin metri ylöspäin, jolloin kosteikkoaltaan vesiala suurenee, niemen ja isojen saarien maapinta-ala pienenee. Keskusniemelle tulee vielä toinen yhteys sillan kautta (maakannaksen lisäksi) sekä havaintonäkötorni maanomistajan rakentamana. Tässä kuvassa sillasta on pystyssä vasta tukipaalut. Dronekuva Juho Kokkonen, Suomen metsäkeskus.

Kuva 13. Rakentamisaikainen ilmakuva kuivatyövaiheesta, jolloin kosteikkotyömaalle ei päästetty ulkopuolisesta ojastosta vesiä, eikä kosteikolta ollut vesiyhteyttä alaspäin laskevaan ojaan. Altaaseen oli tässä vaiheessa alkanut nousemaan pohjalle pieniä määriä vettä yhden ukkosaderintaman reunan osuttua alueelle. Kuva Juho Kokkonen, Suomen metsäkeskus.

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Kuva 14.

Kosteikolle omaleimaista erätunnelmaa antavat suosta löytyneet hakopuut, joita jätetty kosteikkoon myös ohjaamaan ja hidastamaan veden virtausta altaassa. Hakopuut ja kasausmaille siirretyt männyt ja aluskasvillisuuspuskat tarjoavat linnuille myös suoja- ja pesintäpaikkoja.
 Kuva Pentti Joronen

Kuva 15. Työmaapalaveri

kaivuulautoilla. Kuvassa maanomistaja Pentti Joronen, RD Infra Oy:n

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

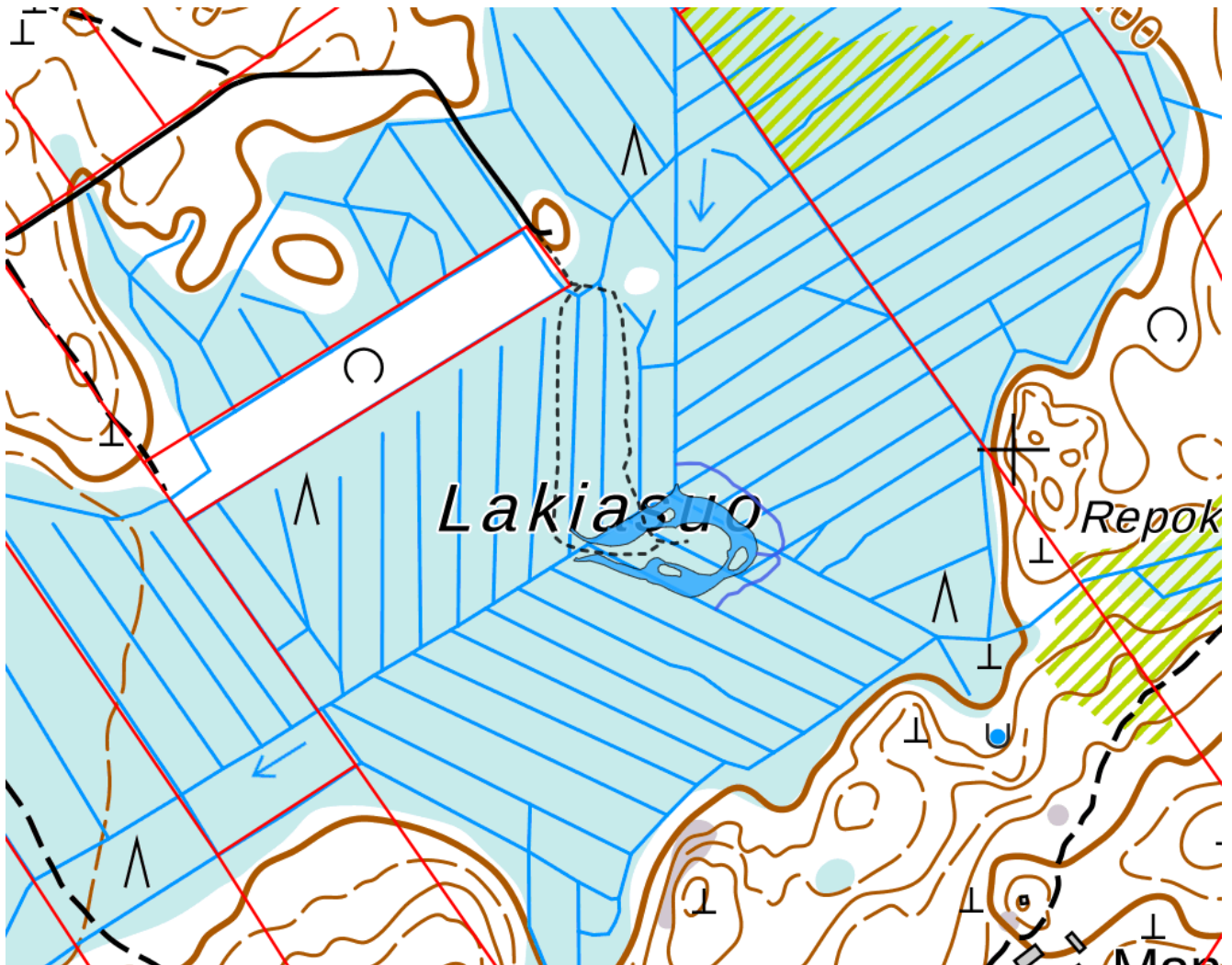
Heikki Vaittinen ja toisessa kaivurissa Myllyvaaran Jarmo Peuhkuri
Myllyvaaran Rahtikoneet Oy. Kuva Saara Wilhelms

Kuva 16. Panoraamakuva Lakkiisuon kosteikon keskusniemeltä kosteikkoaltaan kaakkoisosaan. Kuva Pentti Joronen

Parikkalan kunta, hankepäälikkö Saara Wilhelms

31.10.2025

Kuva 17. Lakkiisuon kosteikko asemoituna maastokarttapohjalle. (asemointi Pentti Joronen)